

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ

॥ ತ್ರಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ತ್ರಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಹನುಮತ್ತುಚ್ಛಂ ಪ್ರದೀಪ್ಯ ರಾಕ್ಷಸೈಸ್ತಸ್ಯ ನಗರೇ ಪರಿಚಾರಣಂ

ತಸ್ಯ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ದಶಗ್ರೀವೋ ಮಹಾತ್ಮನಃ |

ದೇಶಕಾಲಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಂ ಭ್ರಾತುರುತ್ತರಮಬ್ರವೀತ್ || 5.53.1 ||

ಸಮ್ಯಗುಕ್ತಂ ಹಿ ಭವತಾ ದೂತವಧ್ಯಾ ವಿಗರ್ಹಿತಾ |

ಅವಶ್ಯಂ ತು ವಧಾಯಾನ್ಯಃ ಕ್ರಿಯತಾಮಸ್ಯ ನಿಗ್ರಹಃ || 5.53.2 ||

ಕಪೀನಾಂ ಕಿಲ ಲಾಂಗೂಲಮಿಷ್ಟಂ ಭವತಿ ಭೂಷಣಂ |

ತದಸ್ಯ ದೀಪ್ಯತಾಂ ಶೀಘ್ರಂ ತೇನ ದಗ್ಧೇನ ಗಚ್ಛತು || 5.53.3 ||

ತತಃ ಪಶ್ಯಂತ್ವಮುಂ ದೀನಮಂಗವೈರೂಪ್ಯಕರ್ಶಿತಂ |

ಸುಮಿತ್ರಜ್ಞಾತಯಃ ಸರ್ವೇ ಬಾಂಧವಾಃ ಸಸುಹೃಜ್ಜನಾಃ || 5.53.4 ||

ಆಜ್ಞಾಪಯದ್ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಃ ಪುರಂ ಸರ್ವಂ ಸಚತ್ವರಂ |

ಲಾಂಗೂಲೇನ ಪ್ರದೀಪ್ತೇನ ರಕ್ಷೋಭಿಃ ಪರಿಣೀಯತಾಂ || 5.53.5 ||

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕೋಪಕರ್ಕಶಾಃ |

ವೇಷ್ಟಂತೇ ತಸ್ಯ ಲಾಂಗೂಲಂ ಜೀರ್ಣೈಃ ಕಾರ್ಪಾಸಿಕೈಃ ಪಟೈಃ || 5.53.6 ||

ಸಂವೇಷ್ಟ್ಯಮಾನೇ ಲಾಂಗೂಲೇ ವ್ಯವರ್ಧತ ಮಹಾಕಪಿಃ |

ಶುಷ್ಕಮಿಂಧನಮಾಸಾದ್ಯ ವನೇಷ್ಟಿವ ಹುತಾಶನಂ || 5.53.7 ||

ತೈಲೇನ ಪರಿಷಿಚ್ಯಾಥ ತೇಽಗ್ನಿಂ ತತ್ರೋಪಪಾದಯನ್ |

ಲಾಂಗೂಲೇನ ಪ್ರದೀಪ್ತೇನ ರಾಕ್ಷಸಾಂಸ್ತಾನತಾಡಯತ್ || 5.53.8 ||

ರೋಷಾಮರ್ಷಪರಿತಾತ್ಮಾ ಬಾಲಸೂರ್ಯಸಮಾನನಃ |
ಸ ಭೂಯಃ ಸಂಗತೈಃ ಕ್ರೂರೈ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಹರಿಪುಂಗವಃ || 5.53.9 ||

ಸಹಸ್ತ್ರೀಬಾಲವೃದ್ಧಾಶ್ಚ ಜಗ್ಮುಃ ಪ್ರೀತಿಂ ನಿಶಾಚರಾಃ |
ನಿಬದ್ಧಃ ಕೃತವಾನ್ ವೀರಸ್ತತ್ಕಾಲಸದೃಶೀಂ ಮತಿಂ || 5.53.10 ||

ಕಾಮಂ ಖಲು ನ ಮೇ ಶಕ್ತಾ ನಿಬದ್ಧಸ್ಯಾಪಿ ರಾಕ್ಷಸಾಃ |
ಛಿತ್ವಾ ಪಾಶಾನ್ ಸಮುತ್ಪತ್ಯ ಹನ್ಯಾಮಹಮಿಮಾನ್ ಪುನಃ || 5.53.11 ||

ಯದಿ ಭರ್ತೃಹಿತಾರ್ಥಾಯ ಚರಂತಂ ಭರ್ತೃಶಾಸನಾತ್ |
ನಿಬದ್ಧಂತೇ ದುರಾತ್ಮಾನೋ ನ ತು ಮೇ ನಿಷ್ಕೃತಿಃ ಕೃತಾ || 5.53.12 ||

ಸರ್ವೇಷಾಮೇವ ಪರ್ಯಾಪ್ತೋ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಮಹಂ ಯುಧಿ |
ಕಿಂ ತು ರಾಮಸ್ಯ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ವಿಷಹಿಷ್ಯೇಹಮೀದೃಶಂ || 5.53.13 ||

ಲಂಕಾ ಚಾರಯಿತವ್ಯಾ ಮೇ ಪುನರೇವ ಭವೇದಿತಿ |
ರಾತ್ರೌ ನಹಿ ಸುದೃಷ್ಟಾ ಮೇ ದುರ್ಗಕರ್ಮವಿಧಾನತಃ || 5.53.14 ||

ಅವಶ್ಯಮೇವ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಾ ಮಯಾ ಲಂಕಾ ನಿಶಾಕ್ಷಯೇ |
ಕಾಮಂ ಬದ್ಧಂತು ಮೇ ಭೂಯಃ ಪುಚ್ಛಸ್ಯೋದ್ವಿಪನೇನ ಚ || 5.53.15 ||

ಪೀಡಾಂ ಕುರ್ವಂತಿ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ನ ಮೇಽಸ್ತಿ ಮನಸಃ ಶ್ರಮಃ |
ತತಸ್ತೇ ಸಂವೃತಾಕಾರಂ ಸತ್ತ್ವವಂತಂ ಮಹಾಕಪಿಂ || 5.53.16 ||

ಪರಿಗೃಹ್ಯ ಯಯುರ್ಹೃಷ್ಟಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕಪಿಕುಂಜರಂ |
ಶಂಖಭೇರೀನಿನಾದೈಶ್ಚ ಘೋಷಯಂತಃ ಸ್ವಕರ್ಮಭಿಃ || 5.53.17 ||

ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕ್ರೂರಕರ್ಮಾಣಶ್ಚಾರಯಂತಿ ಸ್ಮ ತಾಂ ಪುರೀಂ |
ಅನ್ವೀಯಮಾನೋ ರಕ್ಷೋಭೀರ್ಯೌ ಸುಖಮರಿಂದಮಃ || 5.53.18 ||

ಹನೂಮಾಂಶ್ಚಾರಯಾಮಾಸ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಮಹಾಪುರೀಂ |
ಅಥಾಪಶ್ಯದ್ ವಿಮಾನಾನಿ ವಿಚಿತ್ರಾಣಿ ಮಹಾಕಪಿಃ || 5.53.19 ||

ಸಂವೃತಾನ್ ಭೂಮಿಭಾಗಾಂಶ್ಚ ಸುವಿಭಕ್ತಾಂಶ್ಚ ಚತ್ವರಾನ್ |
ರಥ್ಯಾಶ್ಚ ಗೃಹಸಂಬಾಧಾಃ ಕಪಿಃ ಶೃಂಗಾಟಕಾನಿ ಚ || 5.53.20 ||

ತಥಾ ರಥೋಪರಥ್ಯಾಶ್ಚ ತಥೈವ ಚ ಗೃಹಾಂತರಾನ್ |
ಚತ್ವರೇಷು ಚತುಷ್ಕೇಷು ರಾಜಮಾರ್ಗೇ ತಥೈವ ಚ || 5.53.21 ||

ಘೋಷಯಂತಿ ಕಪಿಂ ಸರ್ವೇ ಚಾರ ಇತ್ಯೇವ ರಾಕ್ಷಸಾಃ |
ಸ್ತ್ರೀಬಾಲವೃದ್ಧಾ ನಿರ್ಜಗ್ಮುಸ್ತತ್ರ ತತ್ರ ಕುತೂಹಲಾತ್ || 5.53.22 ||

ತಂ ಪ್ರದೀಪಿತಲಾಂಗೂಲಂ ಹನೂಮಂತಂ ದಿದೃಕ್ಷವಃ |
ದೀಪ್ಯಮಾನೇ ತತಸ್ತಸ್ಯ ಲಾಂಗೂಲಾಗ್ರೇ ಹನೂಮತಃ || 5.53.23 ||

ರಾಕ್ಷಸ್ಯಸ್ತಾ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ್ಯಃ ಶಂಸುರ್ದೇವ್ಯಾಸ್ತದಪ್ರಿಯಂ |
ಯಸ್ತ್ವಯಾ ಕೃತಸಂವಾದಃ ಸೀತೇ ತಾಮ್ರಮುಖಃ ಕಪಿಃ || 5.53.24 ||

ಲಾಂಗೂಲೇನ ಪ್ರದೀಪ್ತೇನ ಸ ಏಷ ಪರಿಣೀಯತೇ |
ಶ್ರುತ್ವಾ ತದ್ ವಚನಂ ಕ್ರೂರಮಾತ್ಮಾಪಹರಣೋಪಮಂ || 5.53.25 ||

ವೈದೇಹೀ ಶೋಕಸಂತಪ್ತಾ ಹುತಾಶನಮುಪಾಗಮತ್ |
ಮಂಗಲಾಭಿಮುಖೀ ತಸ್ಯ ಸಾ ತದಾಸೀನ್ಮಹಾಕಪೇಃ || 5.53.26 ||

ಉಪತಸ್ಥೇ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷೀ ಪ್ರಯತಾ ಹವ್ಯವಾಹನಂ |
ಯದ್ಯಸ್ತಿ ಪತಿಶುಶ್ರೂಷಾ ಯದ್ಯಸ್ತಿ ಚರಿತಂ ತಪಃ |
ಯದಿ ವಾ ತ್ವೇಕಪತ್ನೀತ್ವಂ ಶೀತೋ ಭವ ಹನೂಮತಃ || 5.53.27 ||

ಯದಿ ಕಿಂಚಿದನುಕ್ರೋಶಸ್ತಸ್ಯ ಮಯ್ಯಸ್ತಿ ಧೀಮತಃ |
ಯದಿ ವಾ ಭಾಗ್ಯಶೇಷೋ ಮೇ ಶೀತೋ ಭವ ಹನೂಮತಃ || 5.53.28 ||

ಯದಿ ಮಾಂ ವೃತ್ತಸಂಪನ್ನಾಂ ತತ್ಸಮಾಗಮಲಾಲಸಾಂ |
ಸ ವಿಜಾನಾತಿ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಶೀತೋ ಭವ ಹನೂಮತಃ || 5.53.29 ||

ಯದಿ ಮಾಂ ತಾರಯೇದಾರ್ಯಃ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸತ್ಯಸಂಗರಃ |
ಅಸ್ಮಾದ್ ದುಃಖಾಂಬುಸಂರೋಧಾಚ್ಛೇತೋ ಭವ ಹನೂಮತಃ || 5.53.30 ||

ತತಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣಾರ್ಚಿರವ್ಯಗ್ರಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಶಿಖೋಽನಲಃ |
ಜಜ್ವಾಲ ಮೃಗಶಾವಾಕ್ಷ್ಯಾಃ ಶಂಸನ್ನಿವ ಶುಭಂ ಕಪೇಃ || 5.53.31 ||

ಹನೂಮಜ್ಜನಕಶ್ಚೈವ ಪುಚ್ಛಾನಲಯುತೋಽನಿಲಃ |
ವವೌ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕರೋ ದೇವ್ಯಾಃ ಪ್ರಾಲೇಯಾನಿಲಶೀತಲಃ || 5.53.32 ||

ದಹ್ಯಮಾನೇ ಚ ಲಾಂಗೂಲೇ ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ವಾನರಃ |
ಪ್ರದೀಪೋಽಗ್ನಿರಯಂ ಕಸ್ಮಾನ್ನ ಮಾಂ ದಹತಿ ಸರ್ವತಃ || 5.53.33 ||

ದೃಶ್ಯತೇ ಚ ಮಹಾಜ್ವಾಲಃ ಕರೋತಿ ಚ ನ ಮೇ ರುಜಂ |
ಶಿಶಿರಸ್ಯೇವ ಸಂಪಾತೋ ಲಾಂಗೂಲಾಗ್ರೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ || 5.53.34 ||

ಅಥ ವಾ ತದಿದಂ ವ್ಯಕ್ತಂ ಯದ್ ದೃಷ್ಟಂ ಪ್ಲವತಾ ಮಯಾ |
ರಾಮಪ್ರಭಾವಾದಾಶ್ಚರ್ಯಂ ಪರ್ವತಃ ಸರಿತಾಂ ಪತೌ || 5.53.35 ||

ಯದಿ ತಾವತ್ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಮೈನಾಕಸ್ಯ ಚ ಧೀಮತಃ |
ರಾಮಾರ್ಥಂ ಸಂಭ್ರಮಸ್ತಾದೃಕ್ ಕಿಮಗ್ನಿರ್ನ ಕರಿಷ್ಯತಿ || 5.53.36 ||

ಸೀತಾಯಾಶ್ಚಾನ್ಮಶಂಸ್ಯೇನ ತೇಜಸಾ ರಾಘವಸ್ಯ ಚ |
ಪಿತುಶ್ಚ ಮಮ ಸಖ್ಯೇನ ನ ಮಾಂ ದಹತಿ ಪಾವಕಃ || 5.53.37 ||

ಭೂಯಃ ಸ ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ಮುಹೂರ್ತಂ ಕಪಿಕುಂಜರಃ |
ಕಥಮಸ್ಮದ್ವಿಧಸ್ಯೇಹ ಬಂಧನಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಮೈಃ || 5.53.38 ||

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾಸ್ಯ ಯುಕ್ತಾ ಸ್ಯಾತ್ ಸತಿ ಮಹ್ಯಂ ಪರಾಕ್ರಮೇ |
ತತಶ್ಚಿತ್ತಾ ಚ ತಾನ್ ಪಾಶಾನ್ ವೇಗವಾನ್ ವೈ ಮಹಾಕಪಿಃ || 5.53.39 ||

ಉತ್ಪಪಾತಾಥ ವೇಗೇನ ನನಾದ ಚ ಮಹಾಕಪಿಃ |
ಪುರದ್ವಾರಂ ತತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೈಲಶೃಂಗಮಿವೋನ್ನತಂ || 5.53.40 ||

ವಿಭಕ್ತರಕ್ಷಃ ಸಂಬಾಧಮಾಸಸಾದಾನಿಲಾತ್ಮಜಃ |
 ಸ ಭೂತ್ವಾ ಶೈಲಸಂಕಾಶಃ ಕ್ಷಣೇನ ಪುನರಾತ್ಮವಾನ್ || 5.53.41 ||

ಹ್ರಸ್ವತಾಂ ಪರಮಾಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋ ಬಂಧನಾನ್ಯವಶಾತಯತ್ |
 ವಿಮುಕ್ತಶ್ಚಾಭವಚ್ಛೇಮಾನ್ ಪುನಃ ಪರ್ವತಸನ್ನಿಭಃ || 5.53.42 ||

ವೀಕ್ಷಮಾಣಶ್ಚ ದದೃಶೇ ಪರಿಘಂ ತೋರಣಾಶ್ರಿತಂ |
 ಸ ತಂ ಗೃಹ್ಯ ಮಹಾಬಾಹುಃ ಕಾಲಾಯಸಪರಿಷ್ಕೃತಂ |
 ರಕ್ಷಣಸ್ತಾನ್ ಪುನಃ ಸರ್ವಾನ್ ಸೂದಯಾಮಾಸ ಮಾರುತಿಃ || 5.53.43 ||

ಸ ತಾನ್ ನಿಹತ್ವಾ ರಣಚಂಡವಿಕ್ರಮಃ
 ಸಮೀಕ್ಷಮಾಣಃ ಪುನರೇವ ಲಂಕಾಂ |
 ಪ್ರದೀಪ್ತಲಾಂಗೂಲಕೃತಾರ್ಚಿಮಾಲೀ
 ಪ್ರಕಾಶಿತಾದಿತ್ಯ ಇವಾರ್ಚಿಮಾಲೀ || 5.53.44 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ ತ್ರಿಪಂಚಾಶಃ
 ಸರ್ಗಃ ||